

**Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя
Степаніка»
Інститут природничих наук**

Кафедра анатомії і фізіології людини та тварин

I. Й. Івасюк

**Основи педіатрії та гігієни дітей
дошкільного віку**

**Методичні рекомендації до практичних занять
та самостійної роботи
для студентів 1,2-го курсу Педагогічного Інституту,
напрям підготовки-6.010101«Педагогічна освіта»
(спеціальності «Дошкільна освіта»)**

Частина 2

Івано – Франківськ

2014

Автор: кандидат медичних наук, доцент І.Й.Івасюк

Рецензенти:

- доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри анатомії і фізіології людини та тварин ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» Грицуляк Б.В.

- доктор медичних наук, професор кафедри гістології,цитології та ембріології ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет» *Дельцов О.І.*;

Розглянуто і затверджено вченовою радою
Інституту природничих наук
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
протокол № від 2014 року

Івасюк І.Й.

Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи
для студентів 1,2-го курсу Педагогічного Інституту,
напрям підготовки-6.010101»Педагогічна освіта»
(спеціальності «Дошкільна освіта»)

Івасюк І.Й
Інституту природничих наук Прикарпатський
національний університет імені Василя Стефаника,2014

ЗМІСТ

Структура залікових кредитів навчальної дисципліни.....	3
Тематичний план практичних занять.....	4
Заняття №12.....	5
Заняття №13.....	7
Заняття №14.....	9
Заняття №15.....	10
Тестові завдання (варіант 1).....	11
Тестові завдання (варіант 2).....	14
Відповіді на тестові завдання.....	18
Програмові вимоги.....	19
Список використаної літератури.....	21

Структура залікових кредитів навчальної дисципліни.

Назва теми	Кількість годин, відведених на		
	Лекції	практичні, семінарські заняття	самостійну роботу
(1 частина) Змістовний модуль 1 Організація навколошнього середовища в дошкільних закладах.			
Тема 1	2	-	2
Тема 2	2	2	2
Тема 3	2	-	2
Тема 4	2	2	2
Тема 5	2	-	2
Тема 6	2	2	2
Тема 7	2	2	2
Змістовний модуль 2 Дитячі інфекційні захворювання, їх профілактика.			
Тема 8	2	-	2
Тема 9	4	2	1
Тема 10	2	2	2
Тема 11	2	-	2
Тема 12	2	2	2
Тема 13	2	-	2
Тема 14	2	-	2
Тема 15	2	2	2

Змістовний модуль 3 Дитячі захворювання по органах і системах

Тема 16	2	-	2
Тема 17	2	2	1
Тема 18	2	-	2
Тема 19	2	2	2
Тема 20	2	-	2
Тема 21	2	-	2
Тема 22	2	2	1
Тема 23	2	-	2
Тема 24	2	-	2

(2 частина) Змістовний модуль 4 Види пошкоджень шкіри та надання першої допомоги. Методи зміщення імунітету

Тема 25	2	4	1
Тема 26	2	-	2
Тема 27	2	2	2
Тема 28	2	2	2
Тема 29	2	-	2

Тематичний план практичних занять

№ п/п	Теми практичних занять

Частина 2

12. Гігієнічна оцінка органа зору. Види порушень.

13 Гігієнічна оцінка органа слуху. Види порушень.

14 Правила та надання першої долікарської допомоги дітям при нещасних випадках і травмах.

15 Правила та надання першої долікарської допомоги дітям при опіках та обмороженнях, тепловому та сонячному ударах, укусах комах і тварин, потопаючому, попаданні в організм стороннього предмета, непритомності.

Заняття № 12.

Тема: Гігієнічна оцінка органа зору. Види порушень.

Мета: Вивчити основні захворювання органа зору у дітей, ознайомитись з будовою ока, реакцією зіниці на світло, гостротою зору та полем зору.

Питання для самостійної роботи студентів в позаучбовий час

1. Вчення І.П. Павлова про аналізатори.
2. Будова ока, його оболонки і ядро.
3. Акомодація.
4. Гострота зору.
5. Зір двома очима.
6. Світосприймаючий апарат ока.
7. Допоміжний та захисний апарат органа зору.

Методологічне обґрунтування

Органи чуття як посередники між організмом і оточуючим його світом. Етезіологія як наука. Органи чуття як периферичні відділи відповідних аналізаторів, на яких діють подразники. Трансформація подразнення в нервовий процес, який підлягає аналізу і синтезу в корі і викликає відчуття.

Самостійна лабораторна робота студентів в учебний час

Робота 1.

Рефлексорні реакції зіниці.

а) Піддослідний стає обличчям до джерела світла. Подивіться в очі піддослідному і примітьте величину його зіниць, чи однакові вони. Після цього піддослідний закриває одне око долонею. Спостерігайте за змінами зіниці відкритого ока. Піддослідний забирає долоню, подивіться, як змінюється зіниця.

б) Піддослідний дивиться кілька секунд вдалину, а потім переводить зір на палець, що знаходиться за 15 см від ока. Спостерігайте конвергенцію і реакцію зіниці.

Робота 2.

Вивчення гостроти зору.

Гостроту зору визначають з допомогою таблиці Д.А. Сівцева в добре освітленому приміщенні. Піддослідний сідає на віддалі 5 м. від таблиці. Одне

око закриває екраном. Дослідник указкою показує букви. Спочатку верхніх, а потім нижче розташованих рядів. Показником гостроти зору є найнижчий рядок, котрий піддослідний визначає без помилок на 75 %. Справа від цього рядка вказана гострота зору. Після цього визначають гостроту зору другого ока і записують.

Якщо піддослідний носить окуляри, то визначення проводять 2 рази: без корекції і з корекцією окулярами.

Робота 3.

Вивчення поля зору з допомогою периметра.

При вивченні поля зору правого ока підборіддя піддослідного кладуть на ліву частину підставки, а при дослідженні лівого - на праву. Піддослідний дивиться в білу марку в центрі півкола. На внутрішньому боці півкола він бачить рухому марку. Периметр встановлюють в горизонтальне положення. Рухому марку пересувають з периферії до центра доти, поки піддослідний не побачить її зображення. Після цього помічають, до якого градуса периметра пересунуто рухому марку. При кольоровій марці її пересувають доти, поки піддослідний не визначить її колір. Після цього помічають, до якого градуса периметра пересунуто рухому марку.

Повертають півколо периметра на 45° і повторюють дослід. Таким чином вимірюють межі поля зору для кола 360° . Одержані дані наносять на бланк. Точки сполучаються лініями для визначення поля зору даного ока. Замалюйте в альбом поля зору для білого і червоного кольору. Які поля більші? З'ясуйте, чому поле зору для білого кольору більше.

Завдання для самоконтролю

Завдання 1.

1. Назвіть відділи аналізатора.
2. Які елементи містяться в сітківці?
3. Що входить в склад оптичної системи ока?
4. Що таке бінокулярний зір?
5. Назвіть функції колбочок і паличок.
6. Чому, роздивляючись предмети, ми наближуємо їх до ока?
7. Назвіть камери ока.
8. Які структури приймають участь в акомодації ока?
9. Яке значення аналізаторів?
10. З яких частин складається судинна оболонка ока?
11. Що таке акомодація?
12. Як виникають імпульси збудження в світлосприймаючих елементах?
13. Дитина втратила кришталік ока. Окуляри з якими лінзами їй необхідні?
14. Як живляться елементи ядра ока?
15. Як запобігається пересихання рогівки?
16. Назвіть види рецепторів в залежності від розміщення.
17. Назвіть складові ядра очного яблука.
18. Що таке рефракція ока?
19. Що таке гострота зору?
20. Поясніть здатність ока розрізняти кольори.

21. Дитина правильно розрізняє букви першого ряду таблиці Головіна на відстані 4 м. Визначте гостроту зору.
22. Назвіть оболонки очного яблука.
23. Перечисліть види рефракції ока.
24. Що таке астигматизм?
25. Як визначається гострота зору?
26. Дитина добре бачить близькі предмети і погано далекі. Яка причина і окуляри з якими лінзами необхідні?
27. Що лежить в основі порушення кольорового зору?
28. Що входить в апарат захисту ока?

Заняття № 13.

Тема: Гігієнічна оцінка органа зору. Види порушень Будова і функція органа слуху та рівноваги. Шкірний аналізатор.

Мета: Вивчити основні захворювання органа слуху у дітей, ознайомитись з будовою органа слуху та рівноваги, рецептори шкіри.

Питання для самостійної роботи студентів в позаучбовий час

1. Будова зовнішнього вуха.
2. Середнє вухо.
3. Загальна будова внутрішнього вуха.
4. Анatomія і фізіологія завитки.
5. Анatomія і фізіологія півковових каналів.
6. Механізм сприйняття звуку.
7. Механізм сприйняття зміни положення тіла та окремих його частин в просторі.
8. Гігієна слуху дитини.
9. Будова і функції шкірного аналізатора.
10. Слуховий аналізатор.

Самостійна лабораторна робота студентів в учебний час

Робота 1.

Вивчити і замалювати в альбом будову картієвого органа.

Робота 2.

Дослідження гостроти слуху.

Піддослідний на відстані 5 м. повертається вухом до досліджаючого, отвір другого вуха закриває пальцем. Досліджаючий вимовляє слова пошепки при допомозі резервного повітря (повітря, що залишається в легенях після

спокійного видиху):

- а) для перевірки звукопровідного апарату середнього вуха вимовляють слова, що складаються з низьких звуків (мор, сом, двір, ворон, город);
- б) для перевірки звукосприймаючого апарату (внутрішнє вухо) вимовляють слова, що складаються з високих звуків (чай, сажа, дача, шість, шерсть).

При поганому сприйнятті слів першої групи можна думати про захворювання звукопровідного апарату, а при захворюванні звукосприймаючого апарату піддослідний погано чує слова другої групи.

Робота 3.

Визначити адаптацію рецепторів шкіри до змін температури середовища. Занурюють ліву руку в склянку з холодною водою ($+10^{\circ}\text{ C}$), а праву - в теплу ($+40^{\circ}\text{ C}$), тримають у воді 1 хвилину, а потім занурюють обидві руки у воду, температура якої близько $+25^{\circ}\text{ C}$. Через деякий час порівнюють свої відчуття. Через який час наступає адаптація?

Робота 4.

Дослід Арістотеля.

Доторкніться перехрещеними вказівним і середнім пальцями до металевої кульки. При цьому виникає відчуття двох металевих кульок. З'ясуйте, чому виникає ілюзія.

Завдання для самоконтролю

- 1.3 яких частин складається орган слуху?
2. Яка роль слухових кісточок?
- 3.3 чого складається кістковий лабіринт?
4. Як впливає на організм дитини надмірний шум?
- 5.3 чого складається вестибулярний апарат?
6. Який діапазон частот звукових коливань сприймає людське вухо?
7. При занурюванні в гарячу воду людина відчуває короткос часовий холод. Поясніть причину.
8. Складові зовнішнього вуха.
9. Яка роль барабанної перетинки?
10. Як називається звукосприймаючий орган?
11. Де локалізуються кірковий кінець слухового аналізатора?
12. Назвіть рецептори вестибулярного апарату.
13. У дитини відмічається випадіння більового і температурного чуття на правій половині тулуба. В якому відділі шкірного аналізатора наявне пошкодження?
14. Які речовини сприймаються кінчиком язика: солодкі, горкі, солені?.
15. Складові середнього вуха.
16. Яку роль відіграє слухова труба?
- 17.3 чого складається перепончастий лабіринт?
18. Що міститься між кістковим і перетинчастим лабіринтом і в перетинчастому лабіринту?
19. Чи відповідає частота імпульсів в слуховому нерві частоті звуків, які сприймаємо?
20. В дитини параліч лівої половини тіла. Яка частина рухового аналізатора

- пошкоджена?
21. Яких температурних рецепторів в шкірі більше?
  22. Складові внутрішнього вуха.
  23. Назвіть слухові кісточки.
  24. Верхня і нижня межа коливань, які сприймає вухо людини.
  25. Складові kortієвого спірального органа.
  26. Що розуміється під гостротою слуху?
  27. У дитини ліве вухо краще сприймає звук при кістковій провідності як при повітряній. Який з відділів слухового аналізатора пошкоджений?
  28. Поясніть, чому смаковий аналізатор сприймає тільки розчинні речовини?

Заняття № 14

Тема: Правила та методи надавання першої долікарської допомоги дітям при нещасних випадках і травмах.

Мета: Навчити студентів надавати першу допомогу дітям при нещасних випадках і травмах.

Питання для самостійної роботи студентів в позаучбовий час:

1. Види ушкоджень.
2. Ознаки та перша допомога при забої.
3. Прояви та перша допомога при розтягненні зв'язок та вивихах.
4. Види переломів кісток, ознаки та особливості надання першої допомоги при закритих переломах.
5. Ознаки струсу мозку та перша допомога.
6. Види відкритих ушкоджень (рани).
7. Особливість надання першої допомоги при відкритих ушкодженях .
8. Дезінфікуючі засоби.
9. Класифікація кровотеч.
10. Перша допомога при артеріальній кровотечі.
11. Перша допомога при венозній кровотечі.
12. Носова кровотеча, причини та правила надання першої допомоги.
13. Методи самозахисту при наданні першої допомоги.
14. Правила накладання джгута.
15. Час накладання джгута.
16. Вміст та призначення аптечки першої допомоги.

Самостійна лабораторна робота студентів в учебний час

Завдання 1

Навчитись накладати тугу пов'язку на гомілково-тараний суглоб при

розтягненні його зв'язок.

Завдання 2

Навчитись фіксувати верхню кінцівку косинкою при підозрі на вивих кісток передпліччя в ліктьовому суглобі.

Завдання 3

Навчитись накладати імпровізуючу шину при закритому переломі плечової кістки.

Завдання 4

Навчитись накладати імпровізовану шину при закритому переломі стегнової кістки.

Завдання 5

Навчитись накладати імпровізований джгут при артеріальній кровотечі (на плече і стегно).

Завдання 6

Навчитись обробляти рану та накладати пов'язку при ранах.

Заняття № 15

Тема: Правила надання першої долікарської допомоги при опіках та обмороженнях, тепловому та сонячному ударі, укусах комах і тварин, потопаючому, попаданні в організм стороннього предмета, непритомності.

Мета: Навчити студентів надавати долікарську допомогу дітям при названих вище нещасних випадках.

Питання для самостійної роботи студентів в позаучбовий час

1. Класифікація опіків та їх глибина і прояви.
2. Обмороження та його степені, прояви.
3. Особливості хімічних опіків, їх прояви.
4. Перша долікарська
5. Пошкодження при електротравмі.
6. Ознаки теплового удару.
7. Правила надання першої долікарської допомоги при тепловому ударі
8. Ознаки сонячного удару.
9. Прояви укусів отруйних комах.
10. Прояви укусів отруйних гадюк.
11. Ознаки при попаданні в організм стороннього тіла.
12. Ознаки непритомності.

Самостійна лабораторна робота студентів в учебний час

Завдання 1

Навчитись надавати долікарську допомогу дитині при термічних опіках I, II, III, IV ступеня.

Завдання 2

Навчитись надавати першу допомогу дитині при хімічних опіках.

Завдання 3

Навчитись надавати долікарську допомогу при обмороженнях дітей.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

Варіант - 1

1. Інкубаційний період кору триває?

- A) 2 – 24 дні
- Б) 28 – 29 днів
- В) 10 – 12 днів

2. Профілактичні щеплення проти кору проводять?

- A) у 12-15 місяців та в 6 років
- Б) у 6-8 місяців та в 1 рік
- В) у 18-19 місяців та 7 років

3. Інкубаційний період дифтерії?

- A) 2-10 днів
- Б) 10-18 днів
- В) 14-21 дня

4. Краснуха передається?

- A) через плаценту плодові від вагітної
- Б) не передається через плаценту плодові від вагітної
- В) передається через плаценту з зовнішнього середовища від хворої особи

5. Підстилка стопи повинна бути?

- A) світлою
- Б) пластичною
- В) жорсткою

6. Функцією взуття є?

- A) запобігти пошкодженню ноги
- Б) не дати охолодитись ногам
- В) забезпечити клімат навколо ноги

7. Зимове пальто дошкільника одягають при температурі?

- A) 3-5 °C
- Б) 11-14 °C
- В) 0-4 °C

8. Крапивниця відносяться до?

- A) грибкових хвороб, викликаний коростяним кліщем
- Б) алергічних захворювань
- В) контактних захворювань через креми

9. Гігієнічні новини по догляду за своїм тілом дітей прищеплюють?

- A) у 7-8 років
- Б) у 13-14 років
- В) 2-2,5 років

10. Температура повітря в приміщенні, де купають дитину в перший місяць життя повинна бути?

- A) 22 °C

Б)18 °С

В)30 °С

11.Отит це?

А)запалення рогівки

Б)запалення кришталика

В)запалення середнього вуха

12.Катаракта – це?

А)запалення рогівки

Б)запалення кришталика

В)помутніння кришталика

13.В органі зору вночі проходить відновлення?

А)кольору очей

Б)гостроти зору

В)зорового пурпuru

14. Вади серця виникають тоді коли вагітна хворіє на інфекційні хвороби?

А)в перші 2 місяці вагітності

Б)в перші 3 місяці вагітності

В)немає жодного зв'язку

15.При ваді серця діти?

А)мовчазні

Б)відстають у фізичному розвитку

В)не переносять шум

16.Хворим дітям при ваді серця протипоказані?

А)плавання під водою

Б)займатися фізкультурою

В)багато лежати

17.Дітям при ваді серця?

А)потрібна спеціальна дієта

Б)потрібна спеціальна вода

В)не потрібно спеціальної діести

18.Пробу Манту краще виконувати ?

А)зимою

Б)осінню

В)літом або весною

19.Відкритий флакон з туберкуліном придатний до використання ?

А)протягом 2 діб

Б)протягом 1 доби

В)немає терміну обмеження

20.Позитивною вважається проба Манту?

А)інфільтрат становить до 2мм

Б)інфільтрат становить до 5мм

В)інфільтрат становить більше 5мм

21.У дітей хворих на гельмінтоz характерним є ?

А)підвищений апетит

Б)проноси та закрепи

В)сухість шкірних покривів

22.Ленточні глисти відкладають яйця?

А)в шлунку

Б)в кишечнику

В)в жовчному міхурі

23.Самиця гострика має довжину?

А)9-12мм

Б)15-17мм

В)3-5мм Самець гострика має довжину

24.Збудником трихоцефальозу є?

А)волосоголовець

Б)трихінела

В) трихомонада

25. Сеча утворюється з?

А)крові

Б)з плазми крові

В)з води

26.Пілонефрит це ?

А)запалення ниркової тканини нирок

Б)запалення слизової оболонки сечівника

В)запалення слизової оболонки сечового міхура

27.При уретриті рекомендують?

А)мало вживати рідини

Б)пити томатний сік

В)пити багато рідини

28.При хронічному пілонефриті рекомендують вживати?

А)молочні продукти

Б)соки

В)фреші

29.Заміна сполучної та хрящової тканини на кісткову починається?

А)в період статевого дозрівання

Б)у внутрішньоутробному періоді і триває до статевої зрілості

В)з моменту народження і до старшого шкільного віку

30.Стіл дитини повинен мати нахил ?

А)5-7 градусів

Б)2-3 градусів

В)без нахилу

31.Глибина шийного і поперекового вигинів хребта у дітей дошкільного віку коливається в межах ?

А)10-12 см

Б)3-4 см

В)1-2 см

32.При правильній поставі кут нахилу тазу становить ?

А)40-50 градусів

Б)30-40 градусів

В)50-60 градусів

33. В основу поділу на вікові періоди фізіологи беруть до уваги ?

А)вік старших дітей

Б)ознаки прорізування зубів, строки окостиніння, особливості росту та психологічного росту

В)особливості росту та психічного розвитку, початок вимови перших слів

34. Внутрішньоутробний етап складається з?:

А)період ембріонального розвитку і народження

Б)період запліднення і ембріонального розвитку

В)фази ембріонального розвитку і фетального

35. Акселерація це?:

А)мутація голосу

Б)прискорення росту і розвитку

В)прискорення росту кісток

36. Пізній фетальний період починається ?

А)після 20 тижня

Б)після 28 тижня

В)після 32 тижня

37. Обід повинен складати добову цінність?

А)на 25-30%

Б)на 30-35%

В)на 40-45%

38. Травлення їжі після її вживання завершується?

А)через бгод

Б)через 4год

В)через 12год

39. Легені затримують глукозу?

А)до 9 %

Б)до 7%

В)не затримують

40. При штучному вигодовуванні всмоктування жирів становить ?

А)90%

Б)85%

В)100%

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

Варіант - 2

1. Для вірусів характерне розмноження?

А)позаклітинне

Б)внутрішньоклітинне

В)в слизовій оболонці носа

2.Лізоцим?

А)викликає запальний процес

Б)виступає як захисна речовина для організму

В)згубно впливає на слизові оболонки

3. Трансмісивний шлях передачі інфекції це?

А)статевий шлях

Б)здійснюється членистоногими

В)харчовий шлях

4. Продромальний період це:?

А)характеризується чітко вираженими проявами хвороби

Б)характеризується появою незначних проявів хвороби

В)характеризується залишковими явищами хвороби

5. Температура води при умиванні для дітей від 1-го до 2-х років становить?

А)з20 до18 градусів

Б)з 28 до20 градусів

В)з18 до14 градусів

6.3 дітьми первого року життя повітряні ванни можна проводити після прийому їжі?

А)через 10-20 хв.

Б)через 30-40хв.

В)через 50-60 хв.

7. Температура повітря для проведення повітряних ванн місцевої дії для дітей до 2 років?

А)початкова 30градусів, кінцева28-23 градуси

Б)початкова 23градуси, кінцева20-18 градусів

В)початкова 18градусів, кінцева15-12 градуси

8. Повірянні ванни починають застосовувати?

А)з8- ми місяців

Б)з 2-х місяців

В)з12-ти місяців

9. Для здорових дітей до 3-х років температура повітря у групових приміщеннях повинна бути ?

А)18 градусів

Б)22градуси

В)26градусів

10. Нічне нетримання сечі називають?

А)діатезом

Б)діурезом

В)енурезом

11. Логоневроз частіше виникає?

А)у 1-1, 5 роки

Б)у 4-5 років

В)у 9-10 років

12. Зайкання буває?

А)тонічне і клонічне

Б)тонічне і циклічне

В)швидке і повільне

13.Емоційна холодність і байдужість характеризують

А)невропатію

Б)замкнутість

В)аутизм

14.До хімічних ушкоджень відносимо?

А)подразнення міндобривами

Б)дія неякісних ліків

В)дія кислоти та лугу

15.У хворих, які отримали гамаглобулін, інкубаційний період кору триває?

А)до 28 днів

Б)до 14 днів

В)до 60 днів

16.У хворих на кір, висип спочатку з'являється?

А)на долонях і підошвах ніг

Б)на животі

В)на слизовій щік, м'якому піднебінні

17.Висип на шкіру у хворого на кір має вигляд?

А)округлих червоних папул

Б)червоних плям різної величин

В)жовтих кірочок які легко злущуються

18.Краснуха характеризується?

А)червоними плямами різної величини та лімфаденопатією

Б)рівномірним червоним забарвленням шкіри

В)дрібним плямисто-папульозним висипом та лімфаденопатією

19.Профілактичні щеплення проти краснухи проводять?

А)вакцинація у 6 місяців, ревакцинація у 6 років

Б)вакцинація у 12 місяців, ревакцинація у 6 років

В)вакцинація у 16 місяців, ревакцинація у 6 років

20.При паротитній інфекції температура тіла?

А)переважно не піднімається

Б)переважно субфебрильна

В)підвищення високих показників

21.Процеси утворення і віддачі тепла урівноважується?

А)завдяки якісному одягу

Б)при збалансованому харчуванні

В)в організмі

22.Теплорегуляційні механізми дитини?

А)недосконалі

Б)добре проводять тепло по всьому організму

В)добре проводять піт і шкірне сало

23.Високу ,теплозахисну здатність мають?

А)м'які , рихлі тканини

Б)тверді, грубі тканини

В)шерстяні і пальтові тканини

24. Для холодної пори року використовують одяг з тканини? [MC]{
А)цупка
Б)такої якої мають добру повітряну проникливість
В)яка добре пристає до тіла
25. Епідерміс це?
А)внутрішня частина
Б)жирова частина
В)надшкір'я
26. Найтонший і найніжніший епідерма у дітей?
А)на стегнах
Б)на руках
В)на обличчі
27. Меланін захищає шкіру дитини від ?
А)діє УФ - променів
Б)дії тертя одягу
В)від дії частоти купання
28. У дітей недостатньо виражений?
А)сосочковий шар
Б)сітчастий шар
В)жировий шар
29. Мікобактерію туберкульозу було відкрито?
А)1889 році
Б)1882 році
В)1782 році
30. При аерогенному шляху зараження на туберкульоз?
А)при вживанні інфікованої їжі
Б)мікобактерії попадають у дихальні шляхи з краплинками слизу
В)статевим шляхом
- 31) Субфебрильна температура при туберкульозі?
А)35, 5-36,0С
Б)37, 0-37,5С
В)38, 0-38,5С
32. Для туберкульозу характерна?
А)апластична анемія
Б)постгеморагічна анемія
В)дефіцитна анемія
33. Зараження глистами відбувається
А)парентерально
Б)екзогенно
В)внутрівенно
34. В кишечнику глисти відкладають?
А)сечовину
Б)токсичні речовини
В)кислі продукти обміну
35. Самець гострика має довжину?

А)9-12мм

Б)15-17мм

В)3-5мм

36)Гострик витримує висушування при температурі?

А)18С протягом 15 діб

Б)28С протягом 15 діб

В)10С протягом 15 діб

37.М'язові та еластичні волокна у дітей розвинені

А)мають добрий тонус

Б)добре розвинені

В)недостатньо

38.Дитина починає відчувати наповнення сечового міхура з?[МА]{

А)12-15 місяців

Б)8-16 місяців

В)6-12 місяців

39.Протягом доби в перші дні після народження кількість сечовипускань буває?

А)40-50 разів

.Б)4-5 разів

В)25 разів

40.Добова кількість сечі в один рік становить?[МА]{

А)750мл

Б)1л

В)1л300мл

ВІДПОВІДІ ДО ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ З ПЕДІАТРІЇ

ВАРИАНТ-1

1- В   24- А

2- А   25-Б

3-А   26-А

4-А   27-В

5-Б   28-А

6-В   29-Б

7-Б   30-Б

8-Б   31-Б

9-В   32-Б

10-А   33-Б

11-В   34-В

12-В   35-Б

13-В   36Б-

14-Б   37-Б

15-Б   38-Б

16-А   39-В

ВАРИАНТ-2

1-Б   24-Б

2-Б   25-В

3-Б   26-В

4-Б   27-А

5-Б   28-А

6-Б   29-Б

7-Б   30-Б

8-Б   31-Б

9-Б   32-В

10-В   33-Б

11-Б   34-б

12-А   35-В

13-В   36-А

14-В   37-В

15-А   38-В

16-В   39-Б

17-В	40-Б	17-Б	40-А
18-Б		18-В	
19-Б		19-Б	
20-В		20-В	
21-Б		21-В	
22-Б		22-А	
23-А		23-А	

Програмові вимоги

«Основ педіатрії та гігієни дітей дошкільного віку»

1. Предмет і завдання педіатрії та дошкільної гігієни.
2. Охорона материнства і дитинства на Україні.
3. Методи дослідження в педіатрії та дошкільній гігієні.
4. Вікова періодизація і її принципи.
5. Показники фізичного розвитку дітей.
6. Значення режиму в життєдіяльності організму дитини, режимні моменти.
7. Гігієна сну дітей в дитячих дошкільних закладах.
8. Гігієна режиму харчування дітей.
9. Гігієна дозвілля дітей.
10. Гігієна зору дітей.
11. Гігієнічні вимоги до природного і штучного освітлення приміщень дитячих дошкільних закладів.
12. Гігієна органів травлення, догляд за порожниною рота у дітей.
13. Гігієна праці дітей.
14. Виховання постави у дітей.
15. Причини розвитку та запобігання плоскостопості.
16. Гігієна харчування дітей, роль білків, жирів і вуглеводів.
17. Значення мінеральних речовин, води і вітамінів у розвитку дитячого організму.
18. Гігієна вигодовування дітей до одного року.
19. Організація харчування дітей від одного до семи років, її гігієна.
20. Санітарно-гігієнічні вимоги до зберігання продуктів та приготування їжі.
21. Санітарні вимоги до приміщень харчоблоку, посуду.
22. Особиста гігієна персоналу харчоблоку.
23. Гострі дитячі інфекції, їх попередження в дитячих закладах.
24. Природний та набутий імунітет, щеплення, його значення.
25. Долікарська допомога дитині при забої м'яких тканин, розтягненні зв'язок.
26. Долікарська допомога при закритих і відкритих переломах кісток.

27. Види кровотеч. Долікарська допомога при кровотечі.
28. Долікарська допомога при кровотечі з носа.
29. Долікарська допомога при хімічних опіках.
30. Долікарська допомога при термічних опіках.
31. Долікарська допомога при обмороженні.
32. Долікарська допомога при тепловому ударі.
33. Долікарська допомога при сонячному ударі.
34. Перша допомога при укусах комах (комарів, бджіл, ос).
35. Перша допомога при укусах отруйних комах та гадюк.
36. Перша допомога при попаданні в організм стороннього тіла.
37. Перша допомога потопаючому.
38. Перша допомога при непрітомності.
39. Перша допомога при струсі мозку.
40. Перша допомога при гострих отруєннях.
41. Перша допомога при електротравмі.

Механічні, хімічні і термічні травми ока. Правила першої допомоги при них.

42. Протипокази до профілактичних щеплень.
43. Енурез.
44. Ендемічні зони по зобу.
45. Нервовопсихічні порушення у дітей. Профілактика порушень.
46. Нервовопсихічні порушення у дітей. Профілактика порушень.
47. Що включає в себе поняття «шкільна зрілість»?
48. Морфо-функціональні особливості мозку дітей дошкільного віку.
49. Анатомо-функціональні особливості скелету і м'язів дітей дошкільного віку.
50. Ознаки, що характеризують недостатню шкільну зрілість.
51. Причини, які лежать в основі недостатньої шкільної зрілості дітей.
52. Втома і перевтома у дітей. Визначення, причини розвитку прояви та попередження.

53. Профілактика туберкульозу у дітей.
54. Що таке ревматизм, збудник захворювання, джерело інфекції та шляхи зараження?
55. Форми ревматизму у дітей.
56. Основні прояви ревматизму у дітей.
57. Мала хорея і її прояви.
58. Особливості догляду за дітьми, хворими на ревматизм.
59. Профілактика ревматизму.
60. Що таке рапіт, причини, виникнення, прояви, попередження.
61. Постава та її види.
62. Ступені порушення постави.
63. Причини розвитку, неправильної постави та її профілактика.
64. Причини розвитку, прояви і попередження кіру у дітей.
65. Причини розвитку, прояви і попередження скарлатини у дітей.
66. Причини розвитку, прояви і попередження коклюшу у дітей.
67. Причини розвитку, прояви і попередження дифтерії у дітей.

- 68.Причини розвитку, прояви і попередження вітряної віспи у дітей.
- 69.Протиепідемічний режим в дошкільному закладі при появі гострих дитячих інфекцій.

Рекомендована література

- 1.Банадига Н.В. Педіатрія в практиці сімейного лікаря/ Н.В. Банадига-Навчальний посібник /за ред.проф. Н.В. Банадиги.-Тернопіль:ТДМУ,2008.-340с. ISBN №978-966-673-1107.
- 2.Бурлай В.Г.Пропедевтична педіатрія/ В.Г Бурлай, О.З.Гнатеж/ за ред. академіка НАМН України,проф., В.Г.Майданника.-Вінниця.Нова книга,.2012р. - 880с. ISBN №-978-966-382-374-4.
- 3.Белоусов А.З. Руководство к практическим занятиям по гигиене детей и подростков. М., 1972. – С. 176-182.
- 4.Гудзенко П.Н. Детские болезни. – К, 1984. – С. 286-315
- 5.Кабанов А.Н., Чабовська А.П. Гігієна дітей раннього та дошкільного віку. - М.: Просвіщеніе, 1975. – С. 23-25, 31-36, 72-76.
- 6.Кардашенко В.П. Гигиена детей и подростков. – М, 1980. - С. 97-112.
1. Курс лекцій з основ педіатрії та гігієни дітей дошкільного віку.
- 8.Капітан Т.В.Пропедевтика дитячих хвороб/ Т.В. Капітан.-3 том.- М.МЕДпрес-інформ, 2007р-704с.ISBN 5-98322-219-8.
- 9.Москаленко В.Ф. Пропедевтика внутрішніх хвороб/ В.Ф. Москаленко, Т.В.Сахарчук, Книга плюс, 2007р. 631с. ISBN 978-966-7619-94-7.
- 10.Сміян І.С. Лекції з педіатрії.-Тернопіль: Підручник посібник, 2006р.-768с. ISBN 966-07-0502-6.
- 11.Тяжка А.В.Педіатрія/ А.В Тяжка.-Медицина 2006р.-552с. ISBN 966-8144-08-03
- 12.Комаров С.О.Інфекційні хвороби/ С.О. Комаров, О.Б. Надрага.-За ред. С.О. Комаров.-К.:ВСВ»Медицина»-2010р.-392с. ISBN №-978-617-505-064-4

РЕЦЕНЗІЯ

на методичні рекомендації 1-ша та 2-га частини до практичних занять з предмету,,Основи педіатрії та шкільної гігієни,, для студентів І-го, ІІ-го курсу педагогічного інституту (*спеціальність –Дошкільна освіта*), укладені к.м.н.
Івасюк І.Й.

Методичні рекомендації укладені у відповідності до типової навчальної

програми курсу основ педіатрії та шкільної гігієни і висвітлюють розділи з питань організації навколошнього середовища в дошкільному закладі,гострі та хронічні інфекційні захворювання органів дихання, травлення,особливості ендокринної системи,гігієнічні вимоги до одягу. Позитивно слід відмітити те, що методичні вказівки сприятимуть розвитку навиків самостійної роботи, формуванню в студентів фізіологічного мислення і водночас здійснююватимуть контроль за якістю і рівнем засвоєння навчального матеріалу.

Кожна методична вказівка містить мету роботи, яка вказує на те, що студент повинен засвоїти на занятті і враховує критерії інтеграції з іншими дисциплінами. Контрольні питання теми відображають основні аспекти аудиторної роботи студентів. Вони укладені таким чином, що при успішному засвоєнні формуватимуть у студентів міцні і глибокі знання. В розділі "Самостійна позааудиторна робота студентів" сформульовані питання які необхідно опрацювати для повного освоєння матеріалу .

Рекомендую рецензовані методичні матеріали до друку та використання у навчальному процесі.

Завідувач кафедри анатомії і фізіології людини та тварин
Прикарпатського національного університету ім. В.Степаніка
доктор медичних наук, професор   Грицуляк Б.В.

РЕЦЕНЗІЯ

на методичні рекомендації 1-ша та 2-га частини до практичних занять з предмету,,Основи педіатрії та шкільної гігієни,, для студентів І-го, ІІ-го курсу педагогічного інституту (*спеціальність –Дошкільна освіта*), укладені к.м.н.
Івасюк І.Й.

Методичні рекомендації укладені у відповідності до типової навчальної програми курсу основ педіатрії та шкільної гігієни і висвітлюють розділи з

питань організації навколошнього середовища в дошкільному закладі,гострі та хронічні інфекційні захворювання органів дихання, травлення,особливості ендокринної системи,гігієнічні вимоги до одягу.

Кожна методична вказівка містить мету роботи, яка вказує на те, що студент повинен засвоїти на занятті і враховує критерії інтеграції з іншими дисциплінами. Контрольні питання теми відображають основні аспекти аудиторної роботи студентів. Вони укладені таким чином, що при успішному засвоєнні формуватимуть у студентів міцні і глибокі знання. В розділі "Самостійна позааудиторна робота студентів" сформульовані питання які необхідно опрацювати для повного освоєння матеріалу .

Рекомендую рецензовані методичні матеріали до друку та використання у навчальному процесі.

Доктор медичних наук, професор кафедри гістології,
цитології та ембріології ДВНЗ
«Івано-Франківський національний
медичний університет»

Дельцова О.І.;

Заняття №5

Тема:Захворювання щитоподібної залози.

Мета:Вивчити основні прояви та порушення діяльності щитоподібної залози.

1)Контрольні питання теми

- 1.Ендимічний зоб(причини,прояви,профілактика,діастика,діагностика)
- 2.Вузловатий зоб( )
- 3.Дифузний токсичний зоб( )

Методичне обґрунтування

Ураження щитоподібної залози відноситься до одних із найбільш розповсюджених ендокринних захворювань.Різноманітність етіологічних факторів,які спричиняють порушення функції щитоподібної залози зумовлюють збільшення принципів їх профілактики.

2)Самостійна аудиторна робота

- 1.Охарактеризувати класифікацію зоба за ВООЗ.
- 2.Скласти харчовий раціон для профілактики зобу для дітей дошкільного та шкільного віку.
- 3.Охарактеризувати аналіз крові у хворих на ендемічних зобах.
4.   на дифузний токсичний зоб.
- 5.Через набору аналізаторів крові виділити характерні для аутоімунного тиреоїдиту,обґрунтувати.

3)Питання для самостійного опрацювання

- 1.Дифузний токсичний зоб у людей похилого віку
- 2.Гіпотиреоз і патогенез.
- 3.Гіпотиреоз і вагітність.
- 4.Патоморфологія гіпотиреозу.
5. Клінічні прояви гіпотиреозу.Діагностика.
6. Гострий тиреоїдит.(причини,прояви діагностика,профілактика)
- 7.Хронічний тиреоїдит.( )
- 8.Автоімунний тиреоїдит( )
- 9.Рак щитоподібної залози.
- 10.Гіпопаратиреоз.

5)Рекомендована література

- 1.Оцінювання йододефіцитних захворювань та моніторинг їх ускладнень. Посібник для керівника програм.Третє видання.WHO,Unicef,ICCIDDK.: «К.І.С.»,2008-104с.
- 2.Енштейн У.В.Ультразвуковое исследование щитовидной железы. У.В.Енштейн.С.Л.Матяшул.ПАтлас-руководство.2-с.издано-КВШЦ.2004.-381с.

Програмові вимоги

«Основ педіатрії та гігієни дітей дошкільного віку»

- 42.Предмет і завдання педіатрії та дошкільної гігієни.
- 43.Охорона материнства і дитинства на Україні.
- 44.Методи дослідження в педіатрії та дошкільній гігієні.
- 45.Вікова періодизація і її принципи.
- 46.Показники фізичного розвитку дітей.
- 47.Значення режиму в життєдіяльності організму дитини, режимні моменти.
- 48.Гігієна сну дітей в дитячих дошкільних закладах.
- 49.Гігієна режиму харчування дітей.
- 50.Гігієна дозвілля дітей.
- 51.Гігієна зору дітей.
- 52.Гігієнічні вимоги до природного і штучного освітлення приміщень дитячих дошкільних закладів.
- 53.Гігієна органів травлення, догляд за порожниною рота у дітей.
- 54.Гігієна праці дітей.
- 55.Виховання постави у дітей.
- 56.Причини розвитку та запобігання плоскостопості.
- 57.Гігієна харчування дітей, роль білків, жирів і вуглеводів.
- 58.Значення мінеральних речовин, води і вітамінів у розвитку дитячого організму.
- 59.Гігієна вигодовування дітей до одного року.
- 60.Організація харчування дітей від одного до семи років, її гігієна.
- 61.Санітарно-гігієнічні вимоги до зберігання продуктів та приготування їжі.
- 62.Санітарні вимоги до приміщень харчоблоку, посуду.
- 63.Особиста гігієна персоналу харчоблоку.
- 64.Гострі дитячі інфекції, їх попередження в дитячих закладах.
- 65.Природний та набутий імунітет, щеплення, його значення.
- 66.Долікарська допомога дитині при забої м'яких тканин, розтягненні зв'язок.
- 67.Долікарська допомога при закритих і відкритих переломах кісток.
- 68.Види кровотеч. Долікарська допомога при кровотечі.
- 69.Долікарська допомога при кровотечі з носа.
- 70.Долікарська допомога при хімічних опіках.
- 71.Долікарська допомога при термічних опіках.
- 72.Долікарська допомога при обмороженні.
- 73.Долікарська допомога при тепловому ударі.
- 74.Долікарська допомога при сонячному ударі.
- 75.Перша допомога при укусах комах (комарів, бджіл, ос).
- 76.Перша допомога при укусах отруйних комах та гадюк.
- 77.Перша допомога при попаданні в організм стороннього тіла.

- 78.Перша допомога потопаючому.
- 79.Перша допомога при непритомності.
- 80.Перша допомога при струсі мозку.
- 81.Перша допомога при гострих отруєннях.
- 82.Перша допомога при електротравмі.
- 83.Механічні, хімічні і термічні травми ока. Правила першої допомоги при них.
- 84.Постава та її види.
- 85.Ступені порушення постави.
- 86.Причини розвитку, неправильної постави та її профілактика.
- 87.Причини розвитку, прояви і попередження кіру у дітей.
- 88.Причини розвитку, прояви і попередження скарлатини у дітей.
- 89.Причини розвитку, прояви і попередження коклюшу у дітей.
- 90.Причини розвитку, прояви і попередження дифтерії у дітей.
- 91.Причини розвитку, прояви і попередження епідемічного паротиту у дітей.
- 92.Причини розвитку, прояви і попередження вітряної віспи у дітей.
- 93.Протиепідемічний режим в дошкільному закладі при появі гострих дитячих інфекцій.